

PÁLFFY ISTVÁN: VERSEK. 7

A BOLDOG ANYASÁG HIMNUSZA.

Vendég az ifjú nő és mindenki mosolyog,
ha a szobába lép,
mindenki a legszebb arcát mutatja.
Csendes e nő, a mosolya is halvány
s minden szava egy halk «köszönöm».
Gondoskodó kezek simítanak díszpárnát
alája, ha a székbe ereszkedik
s bár szabadkozik,
a lába alatt röglön ott a zsámoly.
Nem érti, hogy ő mennyivel különb most
és mért igyekezzenek
és mért finomkodnak, ha a szobába lép,
mért dédelgetik, a széltől is mért óvják,
mért mondják: felveszem én, te ne hajolj, édes!
Úgy bánnak vele, mint egy kisbabával:
ne tedd ezt — jaj, azt csak hagyjuk máskorra;
mindezt nem érti s mert tetszik a dolog,
tetszik, hogy mindent teljesítenek,
néha eltöpreng, elgondolkozik:
de jó lenne már olyant kitalálni,
amit nem könnyű teljesíteni . . .
Most elpihent a karosszék ölén
és hallgatja az áradó beszédet.
A szeme kisugaraz az ablakon a kékszín égre,
úgy tetszik: ottkünn láthat valamit.
Pedig — most befelé néz,
befelé figyel s ha nem szégyelne, szólna:
Mit csinálsz, Kicsi?
Mit csinálsz, Drága?
Mit csinálsz, Édes?
Szeretsz? Szeretlek!
. . . Szemközt vele a lánykori barátnő
merengő arcára kémlel
és valami titkos áram fut át testén.
Szólna is, nem is s hallgat, mert érzi,
hogy a régi bizalomnak mindörökre vége:
a várvavárt jövőendő kicsi lény
kövér kacsóval összebogozta a barátságot
és nem lehet már kioldni soha . . .

Nézem őket: a lánykori barátnőt,
 kit a megkívánt boldogság
 távolisága halványít;
 a befelé figyelő ifjú nőt,
 aki most nincsen itt közöttünk,
 hanem piros sugárban, zöldelő réten
 közeledő gyermekével játszik.
 Mondanám neki: te boldog, te áldott, te Madonna —
 de felriadna. Magamban mondom:
 mit tudod te — micsoda szent misztérium vagy,
 micsoda oltár vagy te;
 mit tudod te, hogy a tested áldott,
 a boldogságnak felszentelt temploma;
 előtted elnémul a hangos beszéd
 s rómaiakként «Ave»-val köszöntünk;
 mit tudod, hogy melletted a háború,
 politika, emancipáció, törvénytörési per:
 hangyaemberek groteszk Gulliver-álma;
 mit tudod te, hogy magas szentély
 formátlan gazdag tested
 s élettől duzzadó kebleid nedve
 gyémánton, aranyon meg nem vehető
 mérhetetlen kincs;
 mit tudod te, hogy hitetlen férfiak hisznek,
 ha téged látnak,
 mit tudjátok, hogy árva, magányos férfiak
 leborulnának elétek, ifjú, drága nők,
 jövőendő anyák,
 hogy kemény vállaikra,
 sok-sok földrehajolt, barna férfitállra
 felállítsák a szobrot
 s az égig emeljék
 a Boldog Anyaság glóriás szép szobrát.

GYÓGYSZERILLATÚ FEHÉR FOLYOSÓK ELÉGIÁJA.

A szárnyas ablakok felérnek
 a tiszta mennyezetig
 s nyitott szájukon belehelik
 a park üdítő reggeli illatát.
 A folyosók keramikockáit
 nemrég mosta fel a sánta mindenesszony,
 még csillognak a bezuhogó nap
 gyógyító, életet-újító sugarában.
 Csenedesek tavaszi reggeleken
 az óriás termék, ahol egymás mellett
 szoronganak az ágydobozkák; bennük
 egy-egy beteg bogarat tűzött szenvedésre

valami kegyellen gyermeki játékkal
 szórakozó óriás kéz,
 titkos kéz,
 kegyelmes halált ritkán-nyujtó.
 Csendesek a termek tavaszi reggeleken,
 még nem ébredt fel a fájdalom
 fehér bölcsőjében,
 aki pedig az éjjelt úgy virrasztotta át,
 már holtfáradtan csak halkan piheg.
 A folyosó kihalt, ritkán kopog a kőkockákon
 a nővérek keménysarkú, durva cipője;
 később fehér köpenyek, komoly doktorok
 sietnek teremről-teremre,
 és szemüvegük hideg fényével megdideregtetik
 az ébredő beteget,
 aki sóhajtva figyel a nyitott
 ablakon bekúszó rigójüttyöt,
 s a halotthordó halk nótázását,
 a halotthordó szekér gördülését,
 a nekifeszült istrángban fáradó
 aszott gebék csattogó patáját.

A gyógyulók gyógyszerillatú fehér folyosóján
 elkomorul egy percre a remény mosolya
 és remegve érzik:
 arat a halál, hullnak a percek,
 tűnik az élet —
 de a rosszkedv fakó színét
 a tavaszi nap tiszta sugara újra aranyra festi
 és számolgatják a napokat újra,
 mint a gyermek karácsony előtt:
 hányat alszunk mi még a gyógyulásig? . . .

A lábbadozók a nap szép sugarával
 színezzetik a fakó reményt
 és bedugják fülüket, ha hörgést hallanak valahonnan.
 Remegve bujnak az ágyukba, a párnát
 a fejükre húzzák, jaj, keserves hallani,
 hogy a halotthordó cifrán ptyörészik,
 hogy a nap künn süt, az élet künn élet,
 itt benn a csendet nyögések szagatják
 s az ágyak közén őrt áll a halál.
 A harmadik teremben valaki örült táncban
 bokázik az ágyán,
 a folyosók felzúgnak,
 gurul a betegszállító kocsí,
 fehér köpenyek sietve lebegnek,
 műszerek csillognak
 s a tanár idegesen int:
 Ennek már vége!

Halnak, halnak, halnak,
 a halotthordó halkan nótáz,
 s az egyik teremben
 felszárnyal
 egy újszülött első sikolya röpkén.

NE SZÓLJ. /

Ne szólj,
 most nézlek.
 Tekintetemmel, ez aranyhorgonnyal
 horgonyt vetek a szemed tengerében,
 keresem a kikutathatatlant.
 Ne szólj,
 most nézlek,
 ne rebbentsd el a szavak hálójával
 ez ünnepi óra csend-madarát,
 mert hátha vissza sose jön már többé.
 Ülünk,
 csendesen, szóllanul
 hallgatag tenger magányos partján
 és halásszunk egymás
 titokhalakat rejtő tükörében.
 Hallgatsz,
 nem szólsz
 és valami ijedt szorongás fénylik a szemedben;
 nem értesz,
 nem baj,
 ne szólj,
 hadd nézzem megrebbenő kezed,
 bágyadt liliomként meghajoló ujjad,
 amint morzsolja szét a margaretát.
 Bevésni akarom
 agyam tömbjére
 hajlékony tested képét
 s fejedet,
 e drága, királynál királyibb koronát.
 Ne szólj,
 most nézlek,
 emlékezem:
 az Alkotó énbőllem teremtett
 s viráglétünk, madárlétünk emberlétben találkozott,
 egyek voltunk,
 egyek vagyunk,
 kerestük egymást s megtaláltuk.
 Szóly: hola vers...
 Most nézlek,
 mágnés: csillámló szemed könnye.

Térdedre hajol az állam
s várom
ajkadról a szerelmes szavakat.

Beszélgj! *halál a vers!*

AKÁCFA A KÖRÚTON.

Kissé elcsüggedt,
kissé szomorú
és nagyon fakó,
nagyon idegen.
Mit is keres itt
a kis akácfa,
miért nő egyre,
mikor lenyesik?
Mire vár árván?
(senki se nézi)
miért virágzik?
(csak a por lepi)
mit is keres itt
a kis akácfa,
a kis falusi
egyszerű virág,
nem tűzik mellre,
le sem szakttják,
hervad a szárán.

Akác a járdán:
életem képe,
az idegenben
álljuk a posztot,
amit ránk osztott
kénytelen végzet.
Érthetetlenül
nézzük a népet,
ki mellettünk fut
élvezet után,
ki mellettünk fut

a kenyér után,
aki reánk dől,
aki rajtunk csüng
éhes hét után.

És ilyenkor
szeretnők megrázni koronánkat,
hogy hulljon rólunk manna,
kívánjuk a halált osztó baltát.
hogy szegény család
apritott testünkön
melegítse étkél,
a kevést, izellent;
szerelmes jiatal pár
fölé borulnánk,
hogy lombsátorral
csókra bátorítsuk,
s a fáradtnak
árnyékot adunk
adakozón
a déli verőn,
mert ez az akác sorsa.

Mert az az akác sorsa,
hogy szegje az aszfaltot,
széptítsen, hűset adjon,
kis családnak tüzet adjon
s mint jó ember:
életén át
csak dolgozzon más kedvéért
és halált is másért haljon.